

Oponentský posudek bakalářské práce

Autorka BP: **Karina Biarozkina**
Vedoucí BP: **Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.**
Oponent BP: **Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.**
Název BP: **Nepřeložené ze Sorokina**
Ústav: **Ústav východoevropských studií**

Formální úprava:

Po formální stránce splňuje práce požadavky kladené na bakalářské práce (obsahuje čestné prohlášení, klíčová slova, abstrakt v českém a anglickém jazyce a obsah) a je až na některé drobné nedostatky (překlepy, drobné gramatické chyby) dobře upravena. Práce je opatřena jednotným poznámkovým aparátem a dobře strukturovaným seznamem použité literatury.

Struktura práce:

Bakalářská práce má přehlednou strukturu; je rozdělena do dvou celků, z nichž první nabízí všeobecný přehled základních problémů teorie překladu. Tato kapitola je zároveň nejslabším místem práce. Na jednu stranu zahrnuje útržkovitě podané poměrně nesouvislé elementy obecné teorie překladu. Na druhou stranu obsahuje velmi povrchní pokus o celkovou analýzu různých rovin zvoleného textu. Například syntaxi (a to jak syntaxi obecně, tak syntaxi Sorokinova románu) je věnován jen jeden odstavec. Také zde zdatelně chybí patřičný literárněvědný základ.

Za velmi zdařilou se dá naopak považovat druhá část práce, jejíž nedílnou součástí je i samotný překlad, uváděný jako příloha. Kapitola je věnována rozboru řešení konkrétních překladatelských problémů. Autorka se zde zaměřuje hlavně na oblast lexikální, tzn. na výběr a zvláště na způsoby užívání jednotlivých jazykových prostředků, a v neposlední řadě také na otázky slovtvorby. Dále se zaměřuje na reálie, věcné údaje a kulturní aspekty, které významným způsobem přispívají k hlubšímu pochopení textu. Tento ve své podstatě kulturologický výklad by jistě ocenili i mnozí čtenáři z řad rodilých mluvčích. K nejzajímavějším postřehům patří například analýza použití ruského matu, zamaskovaného do čínských výrazů, rozbor a interpretace grafických zvláštností textů nebo povšimnutí si faktu, že Sorokin ve svém díle nevytváří ojedinělé okazionalizmy, jako pojmenování pro nové reálie, ale snaží se o vytvoření „jazyka budoucnosti“ jako celku. Což se mimo jiné projevuje tvořením slov různých slovních druhů nebo výrazů, které spadají do různých stylistických rovin.

Splnění cílů práce:

Jako svůj hlavní cíl autorka uvádí pokus (za pomoci překladatelské analýzy) prozkoumat a popsat specifický individuální styl Sorokina v románu Teplý špek s ohledem na budoucí překlad textu. Tento cíl se dá považovat za splněný. Autorka se navíc úspěšně vypořádala s velkým množstvím různorodých a velmi obtížných překladatelských problémů, které v hojnosti nabízí tento komplikovaný a těžce uchopitelný postmoderní text.

Podněty k obhajobě:

1. Z jakého důvodu začleňujete rozbor grafických zvláštností textu do kapitol věnovaných nenormativnímu lexiku a hybridním výrazům? Nebylo by vhodné pojednat tyto případy v samostatné kapitole?
2. Při rozboru uvádíte mimo jiné, že některá slova jsou autorem vysvětlována hůře než ostatní (s. 18). Z jakého autorského záměru podle Vás vyplývá tento postup?
3. Ve své práci se zaměřujete nejen na lingvistické, ale také do značné míry na extralingvistické faktory díla. Které z nich vidíte jako klíčové pro vnímání textu románem čtenářem?

Hodnocení práce:

Práce je přes některé nedostatky jistě zajímavým příspěvkem ke zkoumání fenoménu překládání „nepřeložitelného“. Práci považuji za celkově zdařilou, v oblasti vytvoření základu pro budoucí překlady textů Sorokina do češtiny jako velmi přínosnou. Rozsahem i kvalitou splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci (v souladu s OD 10/2014, čl. 4, odst. 4). Autorka prokázala schopnost orientace v odborné literatuře, práce s prameny a zvláště samostatného řešení velmi obtížných problémů překladač postmoderního textu. Doporučuji proto k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

V Praze, dne 08.06.2016

Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.